

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA
I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA**

Zagreb, srpanj 2008.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Članak 1.

U Zakonu o sudovima («Narodne novine», broj 150/05 i 16/07) u članku 19. stavak 1., iza točke 2. dodaju se točke 3. i 4. koje glase:

- «3. provode i pružaju podršku svjedocima i žrtvama na sudu.
- 4. obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u postupcima iz svoje nadležnosti.»

Dosadašnja točke 3. i 4. postaju točke 5. i 6.

Članak 2.

U članku 20. stavak 1. točka 4. riječi: «odredbom članka 40. stavka 2.» brišu se, riječ: «Zakona» zamjenjuje se riječju: «Zakon», a riječi: «(»Narodne novine», br. 111/93., 34/99. i 118/03.)» brišu se.

Iza točke 9. dodaje se nova točka 10. koja glasi:

- «10. obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u izvođenju dokaza u trgovačkim stvarima».

Dosadašnja točka 10. postaje točka 11.

Članak 3.

U članku 21. stavak 1. točka 1. mijenja se i glasi:

- «1. odlučuje o žalbama protiv odluka prekršajnih sudova i tijela državne uprave koja vode prvostupanjski prekršajni postupak, te o žalbama protiv odluka drugih tijela kada je to propisano posebnim zakonom,»

Točka 3. briše se.

Točka 4. mijenja se i glasi:

- «4. odlučuje o izvanrednim pravnim lijekovima protiv pravomoćnih odluka o prekršaju kada je to propisano posebnim zakonom,»

Članak 4.

U članku 27. stavak 3. mijenja se i glasi:

- «(3) Postupak odlučivanja o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka je hitan. Postupak se provodi uz odgovarajuću primjenu pravila o izvanparničnom postupku, u pravilu bez održavanja ročišta.»

Članak 5.

U članku 28. stavku 3. riječ: «15» zamjenjuje se riječju: «8»

Članak 6.

U članku 29. stavak 1. iza točke 4. dodaju se nove točke 5. i 6. koje glase:

«5. poslove provođenja i pružanja podrške svjedocima i žrtvama.

6. poslove upućivanja zamolnica za pravnu pomoć i odašiljanje, primanje i izvršenje Europskog uhidbenog naloga i naloga za osiguranje imovine i dokaza.»

Dosadašnje točke 5. 6., 7., 8., 9. i 10. postaju točke 7., 8., 9., 10., 11 i 12.

Članak 7.

Iza članka 31. dodaje se članak 31.a. koji glasi:

«Članak 31.a.

U županijskim sudovima u okviru poslova sudske uprave može se ustrojiti Odjel za osiguranje podrške svjedocima i žrtvama u sudskim postupcima.»

Članak 8.

U članku 35. stavku 2. iza riječi: «ili suca» dodaju se riječi: «izraženom u već donesenoj odluci,»

Članak 9.

U članku 39. stavak 7. briše se.

Članak 10.

U članku 48. stavku 1. iza riječi: «svih članova» dodaju se riječi: «javnim glasovanjem.»

Iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

«(5) Sudačko vijeće postupa sukladno Poslovniku o radu sudačkih vijeća.

(6) Poslovnikom iz stavka 5. ovoga članka uređuje se postupanje sudačkih vijeća. Poslovnik o radu sudačkih vijeća donosi Vijeće kojeg čine predsjednici svih sudačkih vijeća sukladno pravilima iz članka 81. ovoga Zakona.»

Članak 11.

Članak 59. briše se.

Članak 12.

U članku 61. stavku 3. riječ: «samo» zamjenjuje se riječju: «sam».

Članak 13.

U članku 64. stavak 1. mijenja se i glasi:

«Poslove pravosudne uprave i poslove nadzora pravilnog obavljanja poslova sudske uprave u Ministarstvu pravosuđa mogu obavljati viši upravni savjetnici i upravni savjetnici.»

Članak 14.

U članku 66. stavak 1. točka 9. mijenja se i glasi:

«9. podatke o pravomoćno izrečenim stegovnim kaznama.»

Članak 15.

U članku 68. stavku 2. iza riječi: «o rasporedu predmeta,» dodaju se riječi: «pravila za rad Odjela za podršku svjedocima i žrtvama i pravila za pribavljanje potrebnih podataka iz sudskih spisa za rad Odjela za podršku svjedocima i žrtvama,»

Članak 16.

U članku 74. stavku 7. iza riječi: «sukladno odredbama» brišu se riječi: «članka 22. stavka 2.» i iza riječi: «nacionalnih manjina», riječi: «(«Narodne novine», br. 155/02.)» brišu se.

Članak 17.

U članku 79. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

«(3) Sudačko vijeće dostavlja ocjenu o obnašanju sudačke dužnosti Državnom sudbenom vijeću i Ministarstvu pravosuđa u postupku imenovanja suca u drugi sud i kada se sudac imenuje na sudačku dužnost trajno.»

Članak 18.

U članku 82. stavku 2. riječ: «tajnim», zamjenjuje se riječju: «javnim».

Članak 19.

U članku 88. stavku 1. iza riječi: «suca» dodaju se riječi: «, a drugi puta nakon navršene četvrte godine rada suca.»

Članak 20.

U članku 90. stavak 1. mijenja se i glasi:

«(1) Poslovi u sudu raspoređuju se na kraju svake kalendarske godine za slijedeću kalendarsku godinu.»

Članak 21.

U članku 96. stavku 2. riječi: «predavači ili» brišu se.

U stavku 3. iza riječi: «odluka» dodaju se riječi: «sudjelovati kao predavač u Pravosudnoj akademiji i»

Članak 22.

U članku 97. stavku 1. iza riječi: «od dana» dodaje se riječ: «prvog».

Stavak 4. mijenja se i glasi:

«(4) Ako sudac ne izvrši obvezu iz stavka 1. i 3. ovoga članka, Ministarstvo pravosuđa pozvat će suca da u daljnjem roku od 15 dana dostavi tražene podatke ili da dopuni dostavljene podatke. Ako sudac ni u ovom roku ne dostavi tražene podatke, ministar pravosuđa pokrenut će protiv suca stegovni postupak.»

U stavku 5. iza riječi: «obrasca» dodaju se riječi: «izvješća o imovini».

Članak 23.

U članku 102. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

«(2) Preustrojem se smatra spajanje i razdvajanje sudova, promjena unutarnjeg ustrojstva suda, te promjena potrebnog broja sudaca u sudu sukladno Okvirnim mjerilima za rad sudaca.»

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

«(4) Sudac može uz prethodnu suglasnost predsjednika suda u kojem je imenovan i uz svoj pristanak biti privremeno upućen na rad u drugi sud, na zahtjev predsjednika suda u koji se upućuje.»

Dosadašnji stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

U stavku 6. iza riječi: «Državnom sudbenom vijeću i» dodaju se riječi: «Ministarstvu pravosuđa.»

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 7.

U stavku 7. iza riječi: «Državnom sudbenom vijeću i» dodaju se riječi: «Ministarstvu pravosuđa.»

Članak 24.

U članku 105. stavku 1. iza riječi: «u međunarodnim sudovima» dodaju se riječi: «i međunarodnim misijama»

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

«(5) Ministar pravosuđa posebnim pravilnikom utvrdit će uvjete za upućivanje sudaca u međunarodni sud ili međunarodne misije ili neke druge dužnosti u međunarodnim sudovima.»

Članak 25.

U članku 107. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

«(2) Ponašanje suprotno temeljnim načelima Kodeksa sudačke etike kojim se nanosi šteta ugledu sudačke dužnosti predstavlja stegovno djelo.»

Dosadašnji stavci 2., 3., 4., i 5. postaju stavci 3., 4., 5. i 6.

Članak 26.

U članku 112. stavku 2. iza riječi: «dužnosti» stavlja se točka «.», a riječi: «iz članka 88. ovoga Zakona.» brišu se.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

«(3) Uz prijedlog sudačko vijeće mora dostaviti i ocjenu obnašanja sudačke dužnosti».

Članak 27.

U članku 113. stavku 4. iza riječi «kandidata» brišu se riječi «koje je predložilo sudačko vijeće»

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. i 6. koji glasi:

«(5) Ako mišljenje Opće sjednice Vrhovnog suda RH ne bude pozitivno niti za jednog od kandidata, ministar pravosuđa može imenovati predsjednika suda između kandidata koje je predložilo sudačko vijeće ili pokrenuti novi postupak za imenovanje predsjednika suda sukladno odredbama članka 111. ovoga Zakona.

(6) Prije donošenja odluke o imenovanju predsjednika suda, ministar pravosuđa obaviti će razgovor sa svim kandidatima».

Članak 28.

U članku 114. stavak 1. iza točke 7. dodaje se točka 8. koja glasi:

«8. u slučaju spajanja sudova.»

Članak 29.

U članku 116. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

«(2) Kada predsjednici sudova prestanu obnašati svoju dužnost radi spajanja sudova, ministar pravosuđa ovlastit će suca jednog od tih sudova ili suca višeg suda da za vrijeme, koje ne može biti dulje od jedne godine, obavlja poslove sudske uprave dok ne bude imenovan predsjednik spojenog suda.»

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 30.

U članku 117. iza stavka 3. dodaju se novi stavci 4. i 5. koji glase:

«(4) Kod prijama sudskih službenika i namještenika u sudove mora se voditi računa o zastupljenosti službenika i namještenika pripadnika nacionalnih manjina.

(5) U slučaju spajanja sudova službenici i namještenici sudova koji se spajaju biti će preuzeti sukladno odredbama Zakonu o državnim službenicima i općim propisima o radu.»

Članak 31.

Članak 154. briše se.

Članak 32.

U članku 155. stavak 2. briše se.

Članak 33.

Iza članka 158. dodaje se članak 158.a. koji glasi:

«Članak 158.a.

Vijeće iz članka 48. stavak 6. ovoga Zakona dužno je donijeti Poslovnik o radu sudačkog vijeća u roku od 3 mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona».

Članak 34.

Iza članka 158.a. dodaje se članak 158.b. koji glasi:

«Članak 158.b.

Zahtjeve za jedinstvenu primjenu zakona, zaprimljene u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske do donošenja ovoga Zakona, Vrhovni sud Republike Hrvatske dovršit će sukladno odredbi članka 59. Zakona o sudovima».

Članak 35.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u «Narodnim novinama», a odredbe članka 19. stavak 1. točka 3., članka 29. stavak 1. točka 5. i članka 31.a. ovoga Zakona, stupaju na snagu 1. studenoga 2009. godine i odredbe članka 19. stavak 1. točka 4. i članka 29. stavak 1. točka 6. ovoga Zakona stupaju na snagu danom stupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije .

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE NJIME RJEŠAVAJU

Važeći Zakon o sudovima donesen je 21. prosinca 2005. godine ("Narodne novine", broj 150/05.). Hrvatski sabor izmjene i dopune ovoga Zakona donio je 9. veljače 2007. godine («Narodne novine», broj 16/07).

U okviru provođenja reforme pravosudnog sustava i njegovo usklađivanje s pravnom stečevinom Europske unije, nužno je izvršiti određene promjene u propisima koji uređuju organizaciju i funkcioniranje pravosudnog sustava u RH. S obzirom da je u tijeku i provedba projekta CARDS 2003. «Podrška reformi pravosudnog sustava» odnosno racionalizacija mreže sudova, te da je u parlamentarnu proceduru upućen i Zakon o područjima i sjedištima sudova, nužno je bilo izvršiti određene izmjene i u Zakonu o sudovima.

Stoga se ovim Zakonom predlaže:

1. Predloženim izmjenama i dopunama ovoga Zakona ostvaruje se puna usklađenost i provedba pravne stečevine na području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima, te u tom smislu kroz ove izmjene i dopune u Zakon o sudovima ugrađuju se relevantne Uredbe Vijeća Europe i to:

Uredba Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2001. godine o nadležnosti, priznanju i ovrsi odluka u građanskim i trgovačkim stvarima.

Uredba Vijeća (EZ) br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001. godine o suradnji između država članica u izvođenju dokaza u građanskim i trgovačkim stvarima.

Uredba Vijeća (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. godine

Uredba Vijeća (EZ) broj 2201/3 od 27. studenoga 2003. godine o nadležnosti, priznanju i ovrsi odluka u bračnim stvarima i stvarima roditeljske odgovornosti.

Uredba Vijeća (EZ) broj 805/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. godine.

Vezano za pravosudnu suradnju u građanskim stvarima sada važeći Zakon o sudovima već propisuje nadležnost općinskih, županijskih i trgovačkih sudova za priznanje i orhu stranih sudskih odluka, kao i nadležnost općinskih sudova za obavljanje poslova međunarodne pravne pomoći, dok će se pitanja dostave sudskih i izvansudskih pismena urediti procesnim zakonima. Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na predložene izmjene primjenjivat će se nakon prijema Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU.

2. Ministarstvo pravosuđa u listopadu 2007. godine potpisalo je s Programom za razvoj Ujedinjenih naroda u Republici Hrvatskoj i projekt «Podrška žrtvama kaznenih djela» kojim će se nastaviti razvijanje sustava podrške svjedocima i žrtvama kaznenih djela. U kontekstu pregovora za punopravno članstvo Republike Hrvatske u EU, i to poglavlje 24. «Sigurnost, sloboda i pravda», osiguranje podrške svjedocima i žrtvama u kaznenim postupcima jedno je od područja pravne stečevine EU na kojem Republika Hrvatska mora uložiti dodatne napore kako bi svoje zakonodavstvo i praksu prilagodila toj pravnoj stečevini.

Pitanje položaja žrtava kaznenih djela u sudskom postupku biti će riješeno u okviru novog Zakona o kaznenom postupku. U tijeku provođenja navedenog projekta Ministarstvo

pravosuđa preuzelo je obvezu ugradnje propisa o pravima svjedoka i žrtava u Zakon o kaznenom postupku kao i u Zakon o sudovima.

Stoga se u ovom Zakonu predlaže da se nadležnost županijskih sudova dopuni tako da ovi sudovi provode i pružaju podršku svjedocima i žrtvama na sudu i da obavljaju poslove međunarodne pomoći u postupcima iz svoje nadležnosti. Također se predlaže da se u okviru poslova sudske uprave županijskih sudova ustroji Odjel za osiguranje podrške svjedocima i žrtvama u sudskim postupcima. Županijski sudovi sukladno ovim izmjenama postupat će od 1. studenoga 2009. godine.

Republika Hrvatska u obvezi je izvršiti odgovarajuće pravne prilagodbe u cilju usklađivanja s Okvirnom odlukom vijeća 2002/584/JHA od 13. lipnja 2002. godine o Europskom uhidbenom nalogu i postupku predaje između država članica, s Okvirnom odlukom Vijeća 2003/577/JHA od 22. srpnja 2003. godine o izvršenju naloga za osiguranje imovine ili dokaza u Europskoj uniji, s Okvirnom odlukom Vijeća 2006/783/JHA od 6. listopada 2006. godine o primjeni načela uzajamnog priznanja odluka o oduzimanju imovine kao i osiguravanja njihove pune provedbe od dana pristupanja Hrvatske EU.

Radi osiguranja neposredne komunikacije s pravosudnim tijelima unutar EU, Republika Hrvatska dužna je do pristupanja u punopravno članstvo EU uspostaviti sustav u županijskim sudovima kao središnjim tijelima za primanje odnosno odašiljanje zamolnica za pravnu pomoć u kaznenim stvarima, kao i za odašiljanje odnosno primanje i izvršenje Europskog uhidbenog naloga, kao i naloga za osiguranje imovine i dokaza. Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na predložene izmjene, primjenjivat će se nakon prijema Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije.

3. Glavno tajništvo Vijeća EU zatražilo je od Republike Hrvatske da iskaže mogući doprinos civilnim misijama u EU. Republika Hrvatska uključila se na odgovarajući način u mehanizme suradnje u okviru Europske sigurnosti i obrambene politike (ESOP), kao i na suradnju s Eurojust-om, a što je obveza Republike Hrvatske u okviru poglavlja 31. «Vanjska, sigurnosna i obrambena politika». S obzirom da je Ministarstvo pravosuđa tijekom 2007. godine pozvano da se uključi u ove aktivnosti s ciljem pretpostavki za uključivanje i pravosudnih dužnosnika kao i pravosudnih službenika i namještenika i službenika zatvorskog sustava u mirovne misije, bilo je nužno u Zakonu o sudovima propisati mogućnost da i suci mogu biti upućeni u mirovne misije.

4. Dosadašnja praksa sudačkih vijeća bila je da se na sjednicama odlučivalo tajnim glasovanjem što je omogućavalo određeno «lobiranje» kao i nevažeće glasačke listiće. Stoga se predlaže da sudačka vijeća na sjednicama odlučuju javnim glasovanjem svih članova. Kako bi se uredilo postupanje sudačkih vijeća predlaže se da Vijeće koje čine predsjednici svih sudačkih vijeća donesu Poslovnik o radu sudačkog vijeća u roku od 3 mjeseca od donošenja ovog Zakona.

5. U sadašnjem članku 59. Zakona je određeno da kada sudovi drugog stupnja donose različite odluke o istoj činjeničnoj i pravnoj stvari, a nije dopušten izvanredni pravni lijek, državni odvjetnik i stranka mogu podnijeti Zahtjev za jedinstvenu primjenu zakona Vrhovnom sudu Republike Hrvatske da ispita je li takvim odlukama ugrožena jedinstvena primjena zakona i ravnopravnost građana. Predlaže se da se ova odredba u cjelosti briše jer su ova pitanja riješena novelom Zakona o parničnom postupku. Liberalizacija izvanrednog pravnog lijeka - revizije riješit će pitanja jedinstvene primjene zahtjeva a koje je sada bilo uređeno člankom 59. Zakona o sudovima. Zahtjevi za jedinstvenu primjenu zakona iz članka 59. Zakona o sudovima, a koji su bili zaprimljeni u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, Vrhovni sud RH dovršit će postupanje po ovim zahtjevima sukladno odredbi članka 59. ovoga Zakona.

6. S obzirom da je praksa pokazala da pojedini suci nisu u potpunosti poštivali obvezu iz članka 97. ovoga Zakona da daju na vrijeme potpune i točne podatke o svom imovnom stanju, o imovnom stanju bračnog druga i maloljetne djece, ova odredba dopunjuje se na način da će u slučaju kada sudac na vrijeme ne dostavi podatke o imovnom stanju, Ministarstvo pravosuđa pozvati suca da u roku od 15 dana dostavi tražene podatke ili dopuni dostavljene podatke. Ukoliko sudac ni u ovom roku ne dostavi tražene podatke, ministar pravosuđa pokrenut će stegovni postupak protiv suca.

7. Ovim prijedlogom predlaže se da u slučaju spajanja sudova predsjednicima sudova prestaje funkcija predsjednika i prestaju obnašati svoju dužnost. Ministar pravosuđa ovlastit će suca jednog od tih sudova ili suca višeg suda da za vrijeme koje ne može biti dulje od jedne godine obavlja poslove sudske uprave dok ne bude imenovan predsjednik spojenog suda sukladno odredbama ovoga Zakona o imenovanju predsjednika. Također se predlaže da u slučaju spajanja sudova službenici i namještenici tih sudova budu preuzeti sukladno odredbama Zakona o državnim službenicima i općim propisima o radu.

II. OBJAŠNJENJE POJEDINIH ODREDBI

Članak 1. – u članku 19. stavku 1. dopunjuje se nadležnost županijskih sudova sa poslovima koji se odnose na provođenje i pružanje svjedocima i žrtvama na sudu, a u okviru preuzetih obveza iz pregovora za poglavlje 24. «Sigurnost, sloboda i pravda», osiguranje podrške svjedocima i žrtvama u kaznenim postupcima.

Nadležnost županijskih sudova također se dopunjuje sa poslovima međunarodne pravne pomoći u kaznenim postupcima.

Članak 2. – Odredba članka 20. točka 4. nomotehnički se uređuje i usklađuje sa Uredbom Vijeća Europe br. 1206//2001 od 18. svibnja 2001. godine o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim i trgovačkim stvarima.

Članak 3. – Prema članku 95. Prekršajnog zakona, isključivo je Visoki prekršajni sud RH žalbeni sud protiv prvostupanjskih odluka donesenih u prekršajnom postupku ili u svezi s prekršajnim postupkom (donesenih od strane prekršajnih sudova, tijela državne uprave koja vode prekršajni postupak), te odluka drugih tijela kada je to propisano posebnim zakonom. Npr. policija donosi određene odluke protiv kojih o žalbi odlučuje Visoki prekršajni sud RH. Predloženom izmjenom otklanja se proturječje naznačenih odredbe između Zakona o sudovima i Prekršajnog zakona, a ova odredba obuhvaća sve slučajeve kada je Visoki prekršajni sud RH žalbeni sud.

U članku 21. stavak 1. točka 3. briše se jer je člankom 106. stavcima 1. i 2. Prekršajnog zakona određeno drugačije i pojednostavljeno odlučivanje o izuzeću predsjednika prekršajnog suda. U cilju usklađivanja navedenih odredbi nužno je brisati točku 3. jer je nadležnost predsjednika Visokog prekršajnog suda RH da odlučuje o zahtjevu za izuzećem predsjednika suda određena postojećom točkom 5. članka 21. Zakona o sudovima.

Točka 4. članka 21. mijenja se jer postojeća odredba predviđa nadležnost za odlučivanje o zahtjevima za izvanredno ublažavanje kazne i o zahtjevima za izvanredno preispitivanje pravomoćnih rješenja o prekršaju, dakle poimence naznačuje koji su to izvanredni pravni lijekovi, a što se nije pokazalo praktičnim jer Prekršajni zakon više ne poznaje izvanredni pravni lijek – zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćnih rješenja o prekršaju. Stoga se predloženom izmjenom izbjegava taj problem bez obzira na izmjene zakona kojim se propisuje vrsta izvanrednih pravnih lijekova.

Članak 4. – U članku 27. stavak 3. dopunjuje se tako da se određuje da se postupak za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku provodi uz odgovarajuću primjenu pravila o izvanparničnom postupku i to u pravilu bez održavanja ročišta.

Članak 5. – U članku 28. stavku 3. propisano je da se žalba može podnijeti Vrhovnom sudu RH u roku od 15 dana. S obzirom da je u članku 27. stavku 3. propisano da je postupanje po zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku hitno, predlaže se da se rok od 15 dana skрати i da rok za žalbu bude 8 dana.

Članak 6. – S obzirom na preuzete obveze Republike Hrvatske u pregovorima sa EU, nadležnost županijskih sudova dopunjuje se tako da će svi županijski sudovi provoditi i pružati podršku svjedocima i žrtvama na sudu i da će obavljati međunarodnu pomoć u kaznenim postupcima.

Članak 7. – Dodaje se članak 31.a. kojim se određuje da će se u okviru poslova sudske uprave u županijskim sudovima ustrojiti Odjel za osiguranje podrške svjedocima i žrtvama u sudskim postupcima.

Članak 8. – Radi jedinstvene primjene pravnih shvaćanja odredba članka 35. stavka 2. dopunjuje se tako da odluka koja nije sukladna pravnom shvaćanju kojeg drugog vijeća ili suca radi jasnijeg izričaja dopuni formulacijom ili suca izraženom u već donesenoj odluci.

Članak 9. – U članku 39. briše se stavak 7. jer je sastav sudačkih vijeća određen u prethodnim stavcima ovoga članka, te se shodno primjenjuju i kod prvostupanjskih sudova sa više od 50 članova.

Članak 10. – U članku 48. u stavku 1. bilo je određeno da sudačko vijeće na sjednicama odlučuje većinom glasova svih članova. Predlaže se da sudačko vijeće na sjednicama odlučuje većinom glasova javnim glasovanjem kako bi se postupak donošenja odluka učinilo transparentnijim. Ovim člankom također se predlaže da sudačko vijeće postupi na temelju Poslovnika o radu sudačkog vijeća a da Poslovnik donosi Vijeće koje čine predsjednici svih sudačkih vijeća.

Članak 11. – Članak 59. briše se, jer će se pitanje ujednačavanja sudske prakse koje je bilo uvedeno ovim člankom kroz institut zahtjeva za jedinstvenu primjenu zakona riješiti novelom Zakona o parničnom postupku, uređenjem izvanrednog pravnog lijeka – revizije.

Članak 12. – U članku 61. radi pravilnog izričaja ispravlja se riječ: «samo» sa riječju: «sam».

Članak 13. – Članak 64. dopunjuje se tako što uz poslove pravosudne uprave u Ministarstvu pravosuđa višu upravni savjetnici i upravni savjetnici obavljaju i poslove nadzora pravilnog obavljanja poslova sudske uprave u sudovima.

Članak 14. – U članku 66. stavku 1. točka 9. dodaje se da evidencija sudaca sadrži i podatke o pravomoćno izrečenim stegovnim kaznama.

Članak 15. – U članku 68. kojim se određuje sadržaj Sudskog poslovnika dodaje se da sukladno preuzetim obvezama Republike Hrvatske sudski poslovnik treba sadržavati i odredbe kojima se utvrđuju pravila za rad Odjela za podršku svjedocima i žrtvama i pravila za pribavljanje potrebnih podataka iz sudskih spisa za rad toga Odjela.

Članak 16. – U članku 74. stavka 7. brišu se riječi: «članka 22. stavak 2.», kao riječi: «(«Narodne novine», br. 155/02)».

Članak 17. – U članku 79. propisuje se obveze sudačkog vijeća da dostavlja ocjenu obnašanja sudačke dužnosti Državnom sudbenom vijeću i Ministarstvu pravosuđa i to u postupku imenovanja suca u drugi sud i kada se sudac imenuje na sudačku dužnost trajno.

Članak 18. – U članku 82. stavku 2. riječ: «tajnim», zamjenjuje se riječju: «javnim» jer se ocjena o obnašanju sudačke dužnosti donosi javnim glasovanjem.

Članak 19. – U članku 88. stavku 1. dodaje se da se sudac koji je prvi puta imenovan za suca ocjenjuje drugi puta nakon navršene četvrtre godine rada suca, a prije isteka roka od pet godina na koji je sudac imenovan.

Članak 20. – Dosadašnja praksa u sudovima je da se poslovi u sudu raspoređuju na kraju kalendarske godine za slijedeću kalendarsku godinu, pa je stoga potrebn i članak 90. stavak 1. na taj način i izmijeniti.

Članak 21. – U članku 96. stavku 2. bilo je propisano da je sudac bio dužan odazvati se na poziv Pravosudne akademije kao predavač. S obzirom da je u stavku 3. ovoga članka propisano da je sudac ovlašten pisati stručne i znanstvene radove, objavljivati sadržaje pravomoćnih sudskih odluka, sudjelovati u radu stručnih i znanstvenih skupova i komisija u pripremanju nacrtu propisa, sudac je također ovlašten i sudjelovati u radu Pravosudne akademije. Stoga se predlaže da se u stavku 2. briše da je sudac dužan sudjelovati kao predavač, a u stavku 3. ovog članka propisuje se da je sudac ovlašten uz ostale stručne i znanstvene aktivnosti i u radu Pravosudne akademije.

Članak 22. – Članak 97. dopunjuje se tako da će Ministarstvo pravosuđa pozvati suca, ukoliko ne izvrši svoju obvezu iz stavka 1. i 3. ovoga članka u roku od 30 dana, pozvati suca da u daljnjem roku od 15 dana dostavi podatke o svojoj imovini, bračnog druga ili maloljetnog djeteta. Ako sudac ni u ovom dodatnom roku ne izvrši svoju obvezu, ministar pravosuđa pokrenut će protiv suca stegovni postupak.

Članak 23. – U članku 102. stavku 1., s obzirom na provedbu projekta racionalizacije mreže sudova i postupak spajanja sudova, nužno odrediti što se smatra «preustrojem». Stoga se dodaje stavak 2. kojim se određuje da se preustrojem smatra spajanje i razdvajanje sudova, promjena unutarnjeg ustrojstva suda, kao i promjena potrebnog broja sudaca u sudu sukladno Okvirnim mjerilima za rad sudaca. Također se mijenja i odredba stavka 3. na način da sudac može uz prethodnu suglasnost predsjednika suda u koji je imenovan i uz svoj pristanak biti privremeno upućen na rad u drugi sud, a na zahtjev predsjednika suda u koji se upućuje. Ovom izmjenom traži se i prethodna suglasnost predsjednika suda u kojem je sudac imenovan.

U članku 102. stavak 4. briše se jer je ova odredba suprotna odredbi članka 122. Ustava RH.

Članak 24. – Dopunom članka 105. propisuje se da sudac može biti upućen i u međunarodne misije i ovlašćuje se ministar pravosuđa da posebnim pravilnikom utvrdi uvjete za upućivanje sudaca u međunarodni sud ili međunarodne misije.

Članak 25. – u članku 107. dodaje se novi stavak kojim se posebno naglašava da je dužnost suca da u svom ponašanju ne nanosi štetu ugledu sudačke dužnosti, te da suprotno ponašanje načelima Kodeksa sudačke dužnosti predstavlja stegovno djelo.

Članak 26. – Članak 112. dopunjuje se da je sudačko vijeće u postupku predlaganja kandidata za predsjednika suda, dužno uz svoj prijedlog ministru pravosuđa dostaviti i ocjenu obnašanja sudačke dužnosti.

Članak 27. – u članku 113. dodaje se stavak 5. kojim se predlaže da ako mišljenje opće sjednice Vrhovnog suda RH ne bude pozitivno niti za jednog kandidata, da ministar pravosuđa može imenovati predsjednika suda između kandidata koje je predložilo sudačko vijeće ili pokrenuti novi postupak za imenovanje predsjednika suda sukladno odredbama članka 111. ovoga Zakona. Ovom odredbom otklanjaju se dvojbe oko tumačenja imenovanja predsjednika suda u ponovljenom postupku, jer je sada izričita ovlast ministra pravosuđa da ukoliko mišljenje opće sjednice Vrhovnog suda RH ne bude pozitivno ni za jednog od kandidata, tada ministar pravosuđa može imenovati predsjednika suda između kandidata koje je predložilo sudačko vijeće ili ukoliko ministar pravosuđa ne imenuje predsjednika suda, tada će pokrenuti novi postupak za imenovanje predsjednika suda. Ovaj članak dopunjuje se i odredbama koje propisuju da će prije donošenja odluke o imenovanju predsjednika suda, ministar pravosuđa obaviti razgovor sa svim prijavljenim kandidatima.

Članak 28. – U članku 114. stavku 1. dodaje se točka 8. kojom se kao razlog za razrješenje dužnosti predsjednika navodi i slučaj kada dolazi do spajanja sudova.

Članak 29. – U članku 116. dodaje se stavak 2. kojim se propisuje da predsjednicima sudova prestaje dužnost predsjednika suda kada se radi o spajanju sudova. Ministar pravosuđa ovlastit će suca jednog od tih sudova ili suca višeg suda da za vrijeme koje ne može biti dulje od jedne godine obavlja poslove sudske uprave, dok ne bude imenovan predsjednik spojenog suda.

Članak 30. – u članku 117. dodaju se stavci 4. i 5.. U stavku 4. propisuje se obveza da se kod prijama sudskih službenika i namještenika u sudove vodi računa i o nacionalnoj strukturi odnosno da se vodi računa o zastupljenosti službenika i namještenika pripadnika nacionalnih manjina, uvažavajući odredbu članka 22. Ustavnog zakona o zaštiti prava nacionalnih manjina. U stavku 5. posebno je određeno da u slučaju spajanja sudova službenici i namještenici sudova koji se spajaju biti će preuzeti sukladno Zakonu o državnim službenicima i namještenicima i općim propisima o radu.

Članak 31. – Članak 154. briše se, jer pilot projekt spajanja prekršajnih sudova sa općinskim sudovima neće se provoditi jer je prijedlogom Zakona o područjima i sjedištima sudova propisano da će se spajati samo sudovi iste vrste, a ne sudovi različite vrste odnosno različitih nadležnosti.

Članak 32. – U članku 155. stavak 2. briše se.

Članak 33. i 34. – Ovim člancima dodaju se članci 158.a i 158.b. U članku 158.a. propisuje se da je Vijeće iz članka 48. stavak 6. dužno donijeti Poslovnik o radu sudačkog vijeća u roku od 3 mjeseca na snagu ovoga Zakona.

U članku 158.b. propisuje se da će Vrhovni sud RH zaprimljene zahtjeve za jedinstvenu primjenu zakona iz članka 59. Zakona o sudovima dovršiti po odredbi članka 59. toga Zakona.

Članak 35. – Odredbom ovoga članka određuje se da će ovaj Zakon stupiti na snagu osmog dana od dana objave u «Narodnim novinama», osim odredbe članka 19. stavak 1. točka 3., članka 29. stavak 1. točka 5. i članka 31.a. ovoga Zakona, koje stupaju na snagu od 1. studenoga 2009. godine i odredbe članka 19. stavak 1. točka 4. i članka 29. stavak 1. točka 6. ovoga Zakona koje stupaju na snagu danom stupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima razlikuje se od prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, koji je bio na prvom čitanju na Hrvatskom saboru, u tome što su pojedine primjedbe zastupnika i nadležnih odbora Hrvatskog sabora na navedeni tekst usvojene te ih je trebalo ugraditi u Konačni prijedlog Zakona.

Nakon provedene rasprave u Hrvatskom saboru i datih primjedbi na tekst Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, date primjedbe su razmotrene i usvojene. Primjedbe i prijedlozi odnosili su se na članak 97. kojim je utvrđena obveza sudaca da podnose izvješće o svojoj imovini, imovini bračnog druga i maloljetne djece, a nije bilo omogućeno da ukoliko sudac ne izvrši ovu obvezu da se protiv njega pokrene stegovni postupak jer se ovdje radi o povredi sudačke obveze. U raspravi je također stavljena i primjedba na članak 102. kojom je određeno da predsjednik Vrhovnog suda RH može premjestiti suca na drugi sud istog stupnja u slučaju ukidanja ili preustroja suda. Međutim, ovom odredbom nije određeno što se smatra preustrojem suda stoga se predlaže da se u konačnom Prijedlogu odredi značenje «preustroja suda». Također su date primjedbe da se pojedine odredbe Prijedloga ovoga Zakona dorade u njihovom izričaju i da se pojedine odredbe nomotehnički urede.

S obzirom na date primjedbe u konačnom Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima mijenjaju se slijedeći članci:

U članku 97. stavak 4. mijenja se na način da ukoliko sudac u rokovima iz ovog članka ne izvrši svoju obvezu davanja podataka o svojoj imovini, imovini bračnog druga i maloljetnog djeteta, ovlašćuje se ministar pravosuđa da protiv toga suca može pokrenuti stegovni postupak.

U članku 102. stavak 2. određuje se značenje preustroja suda. Pod preustrojem suda smatra se spajanje i razdvajanje sudova, promjena unutarnjeg ustrojstva suda te promjena potrebnog broja sudova u sudu sukladno okvirnim mjerilima za rad sudaca.

U konačnom Prijedlogu ovoga Zakona u članku 107. dodaje se stavak 2. kojim se propisuje da ponašanje suca suprotno temeljnim načelima Kodeksa sudačke etike, a kojim se

nanosi šteta ugledu sudačke dužnosti predstavlja stegovno djelo. Time se je željelo posebno naglasiti da je sudac dužan svojim ponašanjem čuvati dostojanstvo sudačke profesije.

Radi otklanjanja različitih tumačenja oko imenovanja predsjednika suda u ponovljenom postupku izvršene su izmjene u članku 113. na način da se dodao stavak 5. kojim se ove dvojbe otklanjaju. Predlaže se da, ako mišljenje opće sjednice Vrhovnog suda RH ne bude pozitivno niti za jednog od kandidata, da tada ministar pravosuđa može imenovati predsjednika suda između kandidata koje je predložilo sudačko vijeće, odnosno da ministar pravosuđa ukoliko ne imenuje predsjednika suda može pokrenuti novi postupak za imenovanje predsjednika suda sukladno odredbama članka 111. ovog Zakona. Ovdje se još dodaje kao novina, da prije donošenja odluke o imenovanju predsjednika suda, ministar pravosuđa obavi razgovor sa svim kandidatima za predsjednika.

Uvažavajući odredbu članka 22. Ustavnog zakon o zaštiti prava nacionalnih manjina, u konačnom Prijedlogu ovoga Zakona članak 117. dopunjuje se na način da će se kod prijama sudskih službenika i namještenika u sudove voditi računa i o zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina, a kao što je to već odredbom članka 74. ovoga Zakona riješeno i za suce.

Kako je u tijeku proces racionalizacije sudačke mreže, te da je Zakon o područjima i sjedištima sudova odredio sudove koji se spajaju, bilo je potrebno u ovom konačnom Prijedlogu odrediti da će se u slučaju spajanja sudova službenici i namještenici biti preuzeti sukladno odredbama Zakona o državnim službenicima i općim propisima o radu.

Svi dati prijedlozi i mišljenja u cijelosti su prihvaćeni i ugrađeni u Konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima.

**V. TEKST ODREDABA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU
– ZAKON O SUDOVIMA («Narodne novine», broj 150/05 i 16/07)**

Članak 19.

Pored nadležnosti propisane drugim zakonima županijski sudovi u ostalim predmetima rješavaju:

1. provode istražni i javnobilježnički disciplinski postupak zbog disciplinskih prijestupa i odlučuju o tim prijestupima u prvom stupnju, kad je to određeno zakonom,
2. odlučuju o žalbama protiv odluka u disciplinskim postupcima zbog neurednosti javnih bilježnika kad je to određeno zakonom,
3. provode izvršenje strane kaznene odluke,
4. obavljaju i druge poslove određene zakonom.

Članak 20.

Pored nadležnosti propisane drugim zakonima trgovački sudovi u izvanparničnom postupku:

1. postupaju u registarskim stvarima i vode sudske registre,
2. odlučuju o upisima u upisnik brodova i jahti u onim stvarima koje su Pomorskim zakonikom stavljene u nadležnost trgovačkog suda, ograničenju odgovornosti brodarka, prigovorima protiv konačne diobene osnove za likvidaciju zajedničke havarije, ako zakonom za pojedinu vrstu predmeta nije drukčije određeno,
3. odlučuju o prijedlozima u svezi s osnivanjem, rada i prestanka trgovačkog društva,
4. odlučuju u izvanparničnim stvarima propisanim odredbom članka 40. stavka 2. Zakona o trgovačkim društvima («Narodne novine», br. 111/93., 34/99. i 118/03.),
5. određuju i provode ovrhu odluka koje su donijeli, kao i sporove koji nastanu u tijeku i povodom ovrha tih odluka, a provođenje ovrhe na nenovčanim sredstvima ovršenika mogu povjeriti općinskom sudu,
6. provode postupak priznanja i ovrhe inozemnih sudskih odluka kao i arbitražnih odluka u trgovačkim sporovima,
7. provode osiguranje dokaza za postupke za koje su inače nadležni,
8. određuju mjere osiguranja u predmetima u kojima su nadležni suditi,
9. odlučuju o prijedlozima za otvaranje stečajnog postupka i provode stečajne postupke,
10. obavljaju i druge poslove određene zakonom.

Članak 21.

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje o žalbama protiv odluka prekršajnih sudova u prvom stupnju i upravnih i prekršajnih tijela, osim ako posebnim zakonom nije određena nadležnost nekog drugog suda,
2. rješava sukob nadležnosti između prekršajnih sudova,
3. odlučuje o zahtjevima za izuzećem predsjednika sudova,
4. odlučuje o zahtjevima za izvanredno ublažavanje kazne i o zahtjevima za izvanredno preispitivanje pravomoćnih rješenja o prekršaju,
5. obavlja druge poslove određene zakonom.

III. ZAŠTITA PRAVA NA SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU

Članak 27.

- (1) Stranka u sudskom postupku koja smatra da nadležni sud nije odlučio u razumnom roku o njezinom pravu ili obvezi ili o sumnji ili optužbi za kažnjivo djelo, može neposredno višem sudu uputiti zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku.
- (2) Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske, Visokim prekršajnim sudom Republike Hrvatske ili Upravnim sudom Republike Hrvatske, o zahtjevu će odlučiti Vrhovni sud Republike Hrvatske.
- (3) Postupak odlučivanja o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka je hitan.

Članak 28.

- (1) Ako sud iz članka 27. ovoga Zakona utvrdi da je zahtjev podnositelja osnovan, odredit će rok u kojem sud pred kojim je postupak u tijeku mora odlučiti o pravu ili obvezi ili o sumnji ili optužbi za kažnjivo djelo podnositelja zahtjeva, te odrediti primjerenu naknadu koja pripada podnositelju zbog povrede njegovog prava na suđenje u razumnom roku.
- (2) Naknada se isplaćuje iz državnog proračuna u roku od 3 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva stranke za njezinu isplatu.
- (3) Protiv rješenja o zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku može se u roku od 15 dana podnijeti žalba Vrhovnom sudu Republike Hrvatske. Protiv rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske žalba nije dopuštena ali se može pokrenuti ustavna tužba.

IV. UNUTARNJE USTROJSTVO SUDOVA

1. Sudska uprava

Članak 29.

Poslovi sudske uprave obuhvaćaju:

1. osiguranje uvjeta za pravilan rad i poslovanje suda,
2. skrb o urednom i pravodobnom obavljanju poslova u sudu,
3. poslove pozivanja i raspoređivanja sudaca porotnika,
4. poslove u svezi sa stalnim sudskim procjeniteljima, tumačima i vještacima,
5. poslove ovjere isprava namijenjenih uporabi u inozemstvu,
6. poslove u svezi s predstavkama stranaka na rad suda,
7. stručne poslove u svezi s ostvarivanjem dužnosti i prava službenika i namještenika u sudu,
8. skrb o stručnom usavršavanju sudaca, sudskih savjetnika, sudačkih vježbenika i drugih službenika i namještenika u sudu,
9. vođenje statistike, financijsko-materijalno poslovanje suda,
10. davanje obavijesti o radu suda i druge poslove propisane zakonom i pravilnikom o unutarnjem poslovanju sudova (u daljnjem tekstu: Sudski poslovnik).

Članak 35.

- (1) Sjednica odjela ili sudaca saziva se i kad se utvrdi da o pitanjima primjene zakona postoje razlike u shvaćanjima između pojedinih vijeća ili sudaca, ili kad jedno vijeće ili sudac odstupi od ranije prihvaćenog pravnog shvaćanja.
- (2) Kad u određenom slučaju vijeće ili sudac donese odluku koja nije sukladna s pravnim shvaćanjem kojega drugog vijeća ili suca, predsjednik odjela ili predsjednik suda može odrediti da se zastane sa slanjem prijepisa odluke i da se razlike u pravnim shvaćanjima rasprave u sjednici odjela. Ako u tom slučaju sjednica odjela zauzme shvaćanje protivno

donesenoj odluci vijeća ili suca, vijeće ili sudac koji je donio odluku dužan je o predmetu ponovno odlučivati.

(3) Pravno shvaćanje prihvaćeno na sjednici sudskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Upravnog suda Republike Hrvatske, Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske, Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske i županijskog suda obvezno je za sva drugostupanjka vijeća ili suce pojedince toga odjela.

Članak 39.

(1) Sudačko vijeće čine izabrani suci, predsjednik županijskog suda, Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske, Upravnog suda Republike Hrvatske i Vrhovnog suda Republike Hrvatske po položaju.

(2) Sudačko vijeće županijskog suda ima 15 članova, od kojih je 8 članova iz reda sudaca županijskog suda, 6 iz reda sudaca područnih općinskih sudova i predsjednik županijskog suda.

(3) Ako županijski sud, zajedno s područnim općinskim sudovima ima manje od 50 sudaca, sudačko vijeće ima 9 članova, od kojih je 5 članova iz reda sudaca županijskog suda, a 3 iz reda sudaca područnih općinskih sudova i predsjednik županijskog suda.

(4) Ako županijski sud ima manje od 6 sudaca predsjednik suda i svi suci županijskog suda su članovi sudačkog vijeća, a 2 su članovi s područnih općinskih sudova.

(5) Sudačko vijeće trgovačkih sudova ima 15 članova, od kojih je 8 članova iz reda sudaca Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske, a 6 iz reda sudaca trgovačkih sudova i predsjednik Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske.

(6) Sudačko vijeće prekršajnih sudova ima 15 članova, od kojih je 8 članova iz redova Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske, a 6 iz reda sudaca prekršajnih sudova i predsjednik Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske.

(7) Prvostupanjski sudovi s više od 50 sudaca iz reda svojih sudaca biraju 6 članova sudačkog vijeća, koji zajedno s članovima sudačkog vijeća izabranog u višem sudu čine sudačko vijeće koje donosi odluke koje se odnose samo za taj sud.

Članak 48.

(1) Sudačko vijeće odlučuje na sjednici većinom glasova svih članova.

(2) Sjednicu sudačkog vijeća saziva predsjednik sudačkog vijeća pisanim pozivom koji se članovima dostavlja najmanje 8 dana prije održavanja sjednice.

(3) Prije davanja mišljenja o kandidatima za imenovanje na slobodno mjesto suca sudačko vijeće pribavit će mišljenje o kandidatima od predsjednika suda u koji se sudac imenuje, a ako je kandidat već sudac i od predsjednika suda u kojem je obnašao dužnost suca.

(4) O radu sudačkog vijeća vodi se zapisnik.

Članak 59.

(1) Kada sudovi drugog stupnja donose različite odluke u istoj činjeničnoj i pravnoj stvari, a nije dopušten izvanredni pravni lijek, državni odvjetnik i stranka može podnijeti Zahtjev za jedinstvenom primjenom zakona (u daljnjem tekstu: Zahtjev) Vrhovnom sudu Republike Hrvatske da ispita je li takvim odlukama ugrožena jedinstvena primjena zakona i ravnopravnost građana.

(2) O ispunjavanju pretpostavki za postupanje po Zahtjevu odlučuje vijeće sastavljeno od troje sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(3) Ako vijeće utvrdi da nisu ispunjene pretpostavke za odlučivanje o Zahtjevu, odnosno da je Zahtjev nedopušten odbacit će ga rješenjem.

(4) O osnovanosti Zahtjeva za koji vijeće iz stavka 2. ovoga članka utvrdi da ispunjava pretpostavke iz stavka 1. ovoga članka, odlučuje se na sjednici odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(5) Prije odlučivanja o osnovanosti Zahtjeva Vrhovni sud Republike Hrvatske zatražit će od sudova drugog stupnja dostavu predmeta u kojima su donesene te odluke.

(6) Odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske može i prije donošenja odluke o osnovanosti Zahtjeva, na prijedlog vijeća iz stavka 2. ovoga članka, narediti sudovima da zastanu s donošenjem odluka u postupcima koji još nisu dovršeni, sve dok odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne donese pravno shvaćanje o jedinstvenoj primjeni određenog zakona.

(7) Pravno shvaćanje odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz stavka 6. ovoga članka obvezno je za sudove u svim postupcima na koje se to pravno shvaćanje odnosi, a u kojima do dana njegovog donošenja nije donesena pravomoćna sudska odluka.

(8) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka se podnosi najkasnije u roku od jedne godine od kada je stranci dostavljena odluka u kojoj je prvi put primijenjena sporna zakonska odredba.

VI. PRAVOSUDNA UPRAVA

Članak 61.

(1) Ministarstvo pravosuđa ima ovlast najvišeg tijela za obavljanje poslova pravosudne uprave.

(2) Za obavljanje poslova pravosudne uprave ministar pravosuđa obraća se predsjedniku odgovarajućeg suda.

(3) Ministar pravosuđa u obavljanju poslova pravosudne uprave može poništiti ili ukinuti svaki nepravilan ili nezakonit akt donesen u obavljanju poslova sudske uprave ili samo donijeti akt koji, u obavljanju poslova sudske uprave, nije donesen ili nije pravodobno donesen.

Članak 64.

Poslove pravosudne uprave u Ministarstvu pravosuđa mogu obavljati viši upravni savjetnici i upravni savjetnici.

Članak 66.

(1) Evidencija sudaca sadrži sljedeće podatke:

1. osobne podatke,
2. podatke o imenovanju i razrješenju,
3. podatke o uspjehu u tijeku studija,
4. podatke o vježbeničkoj praksi,
5. podatke o objavljenim stručnim ili znanstvenim radovima,
6. ocjene obnašanja sudačke dužnosti,
7. podatke o napredovanju,
8. podatke o stručnom usavršavanju u Pravosudnoj akademiji i drugim oblicima stručnog usavršavanja,
9. stegovne kazne.

(2) Osobni podaci sadrže sljedeće podatke: ime, prezime, ime oca, dan, mjesec i godina rođenja, nacionalnost, podatke o prebivalištu, završenom sveučilišnom diplomskom studiju prava, posebnim znanjima, imovinskom stanju, članovima obiteljskog domaćinstva (bračni drug, djeca i roditelji).

(3) Podaci iz evidencije službena su tajna, osim podataka o imovinskom stanju sudaca.

(4) Tijela, koja imaju podatke o kojima se vodi evidencija iz stavka 1. ovoga članka, dužna su ih dostaviti Ministarstvu pravosuđa.

Članak 68.

(1) Ministar pravosuđa donosi Sudski poslovnik.

(2) Sudskim poslovnikom propisuju se osnove za ustrojstvo sudova i poslovanje u sudovima, a posebno: pravila o unutarnjem ustrojstvu, pravila o vođenju upisnika i pomoćnih knjiga, obrazaca za rad, postupak sa spisima od prijama do pohrane u arhiv, postupak poslovanja u svezi s međunarodnom pravnom pomoći, pravila o priopćenjima javnosti o radu suda, potanja pravila o rasporedu predmeta, pravila za pozivanje i raspoređivanje sudaca porotnika, rad vijeća, sjednica odjela i općih sjednica, pravila za ustrojstvo istražne službe, provedbena pravila o vođenju postupka i dostavljanju odluka na jeziku i pismu etničke i nacionalne zajednice ili manjine, raspored radnog vremena u tijeku radnog dana ili tjedna, pravila o postupanju s oduzetim predmetima u kaznenim postupcima, pravila o posebnim oznakama na sudskim vozilima, pravila o vođenju statistike, standardi poslovnog prostora i opreme u sudovima i druga pitanja od značaja za unutarnje poslovanje sudova.

(3) Sudskim poslovnikom propisuje se i način ustrojavanja i poslovanja zajedničkih službi u sudskim zgradama u kojima je smješteno više sudova.

Članak 74.

(1) Za suca prekršajnog i općinskog suda može biti imenovana osoba koja je nakon položenoga pravosudnog ispita radila kao savjetnik u sudu ili u drugim pravosudnim tijelima najmanje dvije godine, odnosno bila odvjetnik, javni bilježnik, javnobilježnički prisjednik ili sveučilišni nastavnik ili suradnik na području pravnih znanosti najmanje dvije godine.

(2) Za suca prekršajnog i općinskog suda može biti imenovana i osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenoga pravosudnog ispita najmanje četiri godine.

(3) Za suca trgovačkog suda može biti imenovana osoba koja je radila kao pravosudni dužnosnik, odnosno bila savjetnik u sudu ili drugim pravosudnim tijelima, odvjetnik, javni bilježnik, javnobilježnički prisjednik ili sveučilišni nastavnik ili suradnik na području pravnih znanosti najmanje četiri godine, odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenoga pravosudnog ispita najmanje šest godina.

(4) Za suca županijskog suda, Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske, Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske i Upravnog suda Republike Hrvatske može biti imenovana osoba koja je radila kao pravosudni dužnosnik najmanje 8 godina, ili je bila sudski savjetnik, odvjetnik, javni bilježnik, javnobilježnički prisjednik ili sveučilišni profesor, odnosno docent pravnih znanosti najmanje 12 godina nakon položenoga pravosudnog ispita, odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima najmanje 12 godina nakon položenoga pravosudnog ispita.

(5) Za suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske može biti imenovana osoba koja je najmanje 15 godina radila kao pravosudni dužnosnik ili isto toliko godina bila odvjetnik ili javni bilježnik.

(6) Za suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske može se imenovati i sveučilišni profesor pravnih znanosti koji ima položen pravosudni ispit i najmanje 15 godina radnog staža.

(7) Prilikom imenovanja sudaca mora se voditi računa o zastupljenosti sudaca pripadnika nacionalnih manjina, sukladno odredbama članka 22. stavka 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (»Narodne novine«, br. 155/02.).

(8) Kada pripadnici nacionalnih manjina podnose prijavu na objavljeno slobodno sudačko mjesto, imaju se pravo pozivati na ostvarivanje prava koja im pripadaju sukladno odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

2. Ocjenjivanje sudaca

Članak 79.

- (1) Sudačko vijeće ocjenjuje suca u skladu s mjerilima iz članka 77. ovoga Zakona.
- (2) Sudačko vijeće ocjenjuje suca u postupku imenovanja na drugi sud, kada se na sudačku dužnost imenuje trajno i kada se kandidira za predsjednika suda.

Članak 82.

- (1) Ocjena može biti:
 1. iznadprosječno obnaša sudačku dužnost,
 2. uspješno obnaša sudačku dužnost,
 3. zadovoljavajuće obnaša sudačku dužnost,
 4. nezadovoljavajuće obnaša sudačku dužnost.
- (2) Odluka o ocjeni donosi se tajnim glasanjem.

Članak 88.

- (1) Sudačko vijeće ocjenjuje prvi put imenovanoga suca nakon navršene druge godine rada suca.
- (2) U ocjenjivanju prvi put imenovanih sudaca odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 79. – 87. ovoga Zakona.
- (3) Šest mjeseci prije isteka roka od pet godina od dana imenovanja, predsjednik suda u kojem takav sudac obavlja sudačku dužnost obavijestit će Državno sudbeno vijeće da je potrebno donijeti odluku o trajnom imenovanju suca. Uz tu obavijest predsjednik suda dostavlja i ocjenu obnašanja sudačke dužnosti, koja je za tog suca data nakon četvrte godine rada, kao i svoje mišljenje treba li tog suca trajno imenovati na sudačku dužnost.

Članak 90.

- (1) Poslovi u sudu raspoređuju se na početku svake kalendarske godine.
- (2) U sudovima u kojima nisu ustrojani odjeli predmeti se raspoređuju po abecednom redu imena sudaca tako da svaki sudac dobije iz svakog upisnika po jedan predmet sve dok se svi predmeti ne rasporede sucima vodeći računa o ravnomjernoj podjeli predmeta u tijeku godine. Prilikom rasporeda poslova iz istog upisnika vodit će se računa o vrsti i složenosti predmeta.
- (3) U sudovima u kojima su ustanovljeni odjeli predmeti se dodjeljuju u rad po abecednom redu imena sudaca u odjelu po istom načelu kao u stavku 2. ovoga članka. Na isti način postupa se i sa preostalim predmetima sve dok se svi predmeti ne rasporede u rad vodeći računa o ravnomjernoj podjeli predmeta u tijeku godine.
- (4) Sudskim vijećima sudova drugog i trećeg stupnja predmeti se raspoređuju po abecednom redu imena predsjednika vijeća. Predsjednik sudskog vijeća drugog i trećeg stupnja predmete dodjeljuje u rad članovima vijeća po abecednom redu njihovih imena.

Članak 96.

- (1) Sudac je dužan stalno se stručno usavršavati i sudjelovati u programima obrazovanja i usavršavanja Pravosudne akademije. Sudac može sudjelovati i u drugim oblicima obrazovanja i stručnog usavršavanja.
- (2) Suci su dužni odazvati se na poziv Pravosudne akademije da sudjeluju kao predavači ili polaznici u programima stručnog usavršavanja.

(3) Sudac je ovlašten pisati stručne i znanstvene radove, objavljivati sadržaje pravomoćnih sudskih odluka, sudjelovati u radu stručnih ili znanstvenih skupova i komisija i u pripremanju nacrt propisa.

(4) Ovlašćuje se ministar pravosuđa da donese pravilnik kojim će se detaljno propisati obveza sudaca za stručnim usavršavanjem u Pravosudnoj akademiji određujući vrstu, način, trajanje i evaluaciju usavršavanja.

Članak 97.

(1) Suci su obvezni u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost podnijeti Ministarstvu pravosuđa izvješće o svojoj imovini, stalnim prihodima, te imovini svoga bračnog druga i maloljetne djece sa stanjem na taj dan, te izvješće po prestanku obnašanja sudačke dužnosti, a ako je tijekom obnašanja dužnosti došlo do bitne promjene istekom godine u kojoj je promjena nastala.

(2) Suci su obvezni u izvješću iz stavka 1. ovoga članka podnijeti podatke i o novčanoj štednji ako ona premašuje jednogodišnji iznos neto prihoda sudaca.

(3) Suci koji su stupili na dužnost prije stupanja na snagu Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 150/05.), dužni su podnijeti izvješće o imovini u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Prije nego što izvrši obveze iz stavka 1. i 3. ovoga članka dužnosnik ne može primiti plaću.

(5) Oblik i sadržaj obrasca pravilnikom propisuje ministar pravosuđa.

(6) Javnost ima pravo uvida u prijavu o imovini.

7. Upućivanje na rad

Članak 102.

(1) U slučaju ukidanja ili preustroja suda predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske premjestit će suca na drugi sud istog stupnja.

(2) Protiv odluke o premještanju sudac ima pravo prigovora u roku od tri dana. O prigovoru odlučuje vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske u sastavu od pet sudaca.

(3) Sudac može uz svoj pristanak biti privremeno upućen na rad u drugi sud istog stupnja, na zahtjev predsjednika suda u koji se upućuje.

(4) Sudac može biti privremeno upućen na rad i bez svoje suglasnosti, u drugi sud istog stupnja do 50 km udaljenosti od suda u kojem obnaša dužnost najduže na vrijeme od dvije godine.

(5) Rješenje o privremenom upućivanju na rad u drugi sud donosi predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske, uz obavijest Državnom sudbenom vijeću.

(6) O vraćanju privremeno upućenog suca u sud u koji je imenovan odlučuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske, uz obavijest Državnom sudbenom vijeću.

Članak 105.

(1) Ako sudac bude imenovan za ministra pravosuđa, ili za državnog tajnika u Ministarstvu pravosuđa, ili kao sudac međunarodnog suda ili neku drugu dužnost u međunarodnim sudovima sudačka dužnost mu miruje dok obnaša dužnost na koju je imenovan.

(2) Sudac uz svoj pristanak, može biti raspoređen i na druge poslove u Ministarstvo pravosuđa, ali ne dulje od četiri godine, za koje vrijeme mu sudačka dužnost miruje.

(3) U slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka sudac ima pravo na plaću, koja je za njega povoljnija.

(4) Rješenje o rasporedu suca prema stavku 2. ovoga članka donosi ministar pravosuđa uz suglasnost predsjednika suda u kojem sudac obnaša sudačku dužnost.

Članak 107.

(1) Kodeks sudačke etike (u daljnjem tekstu: Kodeks) utvrđuje etička načela i pravila ponašanja sudaca, radi čuvanja dostojanstva i ugleda sudačke dužnosti. Pri obavljanju dužnosti i u svoje slobodno vrijeme suci su dužni poštovati zakon i Kodeks.

(2) Kodeks donosi vijeće kojega čine predsjednici svih sudačkih vijeća u Republici Hrvatskoj.

(3) Vijeće iz stavka 2. ovoga članka saziva i predsjedava mu predsjednik Sudačkog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(4) Predsjednik vijeća saziva sjednice vijeća. Predsjednik vijeća mora sazvati sjednicu vijeća kad to pisano zahtijeva jedna četvrtina svih predsjednika sudačkih vijeća.

(5) Vijeće odlučuje na sjednici javnim glasovanjem većinom glasova svih članova.

Članak 112.

(1) Na temelju podataka i mišljenja iz članka 111. ovoga Zakona sudačko vijeće utvrđuje kandidate koji ispunjavaju uvjete za predsjednika suda, i predlaže ministru pravosuđa da jednog od njih imenuje za predsjednika suda.

(2) Prijedlog sudačkog vijeća mora biti obrazložen za svakog kandidata i mora sadržavati ocjenu obnašanja sudačke dužnosti iz članka 88. ovoga Zakona.

Članak 113.

(1) Ministar pravosuđa dužan je donijeti obrazloženu odluku o prijedlogu u roku od 30 dana nakon primitka prijedloga.

(2) Ako se na oglas ne javi niti jedan kandidat ili ministar ne imenuje za predsjednika suda ni jednog od kandidata koje je utvrdilo sudačko vijeće, ponavlja se postupak iz članka 111. ovoga Zakona.

(3) U ponovljenom postupku ministar pravosuđa će o predloženim kandidatima za predsjednika suda zatražiti mišljenje Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(4) Ako mišljenje iz prethodnog stavka bude pozitivno za jednog ili više kandidata, ministar pravosuđa dužan je između pozitivno ocijenjenih kandidata koje predložilo sudačko vijeće, imenovati predsjednika suda.

Članak 114.

(1) Predsjednik suda bit će razriješen dužnosti:

1. kada se u postupku nadzora nad obavljanjem poslova sudske uprave utvrde nezakonitosti i nepravilnosti u obavljanju poslova sudske uprave a koje štete redovitom i pravilnom obavljanju poslova i funkcioniranju suda,

2. kada propuštanjem nadzora ili neposredno krši propise o dodjeljivanju predmeta u rad,

3. kada kršenjem propisa ili na drugi način povrijedi načelo neovisnosti suca u suđenju,

4. kada ne podnese zahtjev za pokretanje postupka zbog počinjenoga stegovnog djela u zakonom predviđenim slučajevima,

5. kada je svojim ponašanjem ili na drugi način nanio štetu ugledu suda ili sudačkoj dužnosti na drugi način,

6. kada je privremeno udaljen sa sudačke dužnosti,

7. kada mu prestane sudačka dužnost.

(2) Predsjednik suda može i sam zatražiti razrješenje od dužnosti predsjednika suda.

Članak 116.

(1) Ako predsjednik suda prestane obnašati svoju dužnost ministar pravosuđa ovlastit će suca toga ili višeg suda da, za vrijeme koje ne može biti dulje od jedne godine, obavlja poslove sudske uprave, dok predsjednik ne bude imenovan.

(2) U sudovima u osnivanju ministar pravosuđa ovlastit će suca suda iste vrste, istog stupnja ili suca suda višeg stupnja da za vrijeme najduže do početka rada suda obavlja poslove sudske uprave.

Članak 117.

(1) Broj sudskih službenika i namještenika za obavljanje stručnih, uredskih i tehničkih poslova utvrđuje predsjednik suda uz prethodnu suglasnost ministra pravosuđa.

(2) Zasnivanje i prestanak radnog odnosa djelatnika u sudu, plaće i ostala prava, obveze i odgovornosti iz rada uređuju se propisima o državnim službenicima i namještenicima i općim propisima o radnim odnosima.

(3) Propise o školskoj spremi, trajanju i obavljanju vježbeničke prakse, uvjetima za polaganje stručnog ispita, program i način polaganja tog ispita te druga pitanja s tim u svezi uređuju se posebnim propisom kojeg donosi ministar pravosuđa.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 154.

(1) Izuzetno od odredbe članka 14. stavka 1. ovoga Zakona može se odrediti spajanje jednog ili više prekršajnih sudova s općinskim sudom.

(2) U slučaju spajanja prekršajnih sudova s općinskim sudom takav spojeni sud ima nadležnost iz članka 17. i 18. ovoga Zakona.

(3) Odluku o spajanju donosi ministar pravosuđa po prethodno pribavljenom mišljenju Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(4) Sud nastao spajanjem prema odredbama ovoga članka smatra se općinskim sudom šire nadležnosti i nosi naziv općinskog suda. Takav sud može imati posebni odjel za odlučivanje o prekršajima.

Članak 155.

(1) Do donošenja zakona o izvanparničnom postupku sve izvanparnične predmete rješavat će u prvom i drugom stupnju sudac pojedinac.

(2) Protiv odluka suda drugog stupnja u izvanparničnim stvarima nije dopuštena revizija, ako zakonom nije drukčije određeno.